

ALLIKS un PARTNERI
Advokāti • Advocates • Адвокаты

**nodokļi
un
kriminālā tiesvedība**

zvērināts advokāts Aldis Alliks

28.10.2016.

N.B.!

“**Nodokļi**” – turpmāk tekstā un stāstījumā –

gan

❖ nodokļi

gan arī

❖ citi nodokļiem pielīdzinātie maksājumi
(valsts nodevas, pašvaldības nodevas)

“Finances ir valsts nervu sistēma”

Žans Bodēns (1530 – 1596)

SATURS

1. Nodokļi – valsts *nervu sistēma*

2. Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

3. Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* –
Krimināllikuma (KL) 218.pants

4. Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – citi KL panti

Nodokļi – valsts *nervu sistēma*

nodokļi

valsts finanšu līdzekļi

**valsts (tās institūciju un amatpersonu)
spēja pildīt savas funkcijas**

Nodokļi – valsts *nervu sistēma*

valsts intereses:

- ❖ nodokļu uzlikšana
- ❖ nodokļu iekasēšana
- ❖ **izvairīšanās no nodokļu samaksas** novēršana
- ❖ **izvairīšanās no nodokļu samaksas** atklāšana, vainīgo personu sodīšana

Nodokļi – valsts *nervu sistēma*

likuma “Par nodokļiem un nodevām” 1.panta 14.punkts:

izvairīšanās no nodokļu maksāšanas –

- ❖ apzināta nepatiesas informācijas sniegšana nodokļu deklarācijās
- ❖ nodokļu deklarāciju, informatīvo deklarāciju vai nodokļu administrēšanai un kontrolei nepieciešamās pieprasītās informācijas neiesniegšana

Nodokļi – valsts *nervu sistēma*

- ❖ nelikumīga nodokļu atvieglojumu, priekšrocību un atlaižu piemērošana
- ❖ jebkura cita apzināta darbība vai bezdarbība, kuras dēļ nodokļi nav samaksāti pilnā apmērā vai daļēji

Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

vainīgo personu sodīšana

❖ administratīva

Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

Latvijas APK 159.pants. Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas

Par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, kā arī par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu (samazināšanu) –
[...]

Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

vainīgo personu sodīšana

❖ administratīva

❖ krimināltiesiska

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

KL 218.pants. Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas

(1) *(izslēgta ar 13.12.2012. likumu)*

(2) Par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, *ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā*, —

[...]

(3) Par šā panta otrajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izdarījusi organizēta grupa, —

[...]

Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

	izvairīšanās no nodokļu nomaksas:		
Likumpārkāpuma pazīmes	ja nodarīto zaudējumu* apmērs ir mazāks par 18 500 eiro [= 370 eiro x 50]	ja nodarīto zaudējumu apmērs nav mazāks par 18 500 eiro	ja nodarīto zaudējumu apmērs nav mazāks par 18 500 eiro <u>un to izdarījusi organizēta grupa</u>
Pārkāpuma veids	tad – administratīvais pārkāpums	tad – smags noziegums	tad – sevišķi smags noziegums
Nodarījuma kvalifikācija	Latvijas APK 159.pants	KL 218.panta 2.daļa	KL 218.panta 3.daļa

(autors: Andrejs Judins; tabula aktualizēta 28.10.2016.)

* tātad: valstij vai pašvaldībai nodarīto zaudējumu

Atbildība par valsts *nervu sistēmas bojāšanu*

APK
159.pants

... **uzliek naudas sodu** fiziskajām personām vai valdes loceklim no 140 līdz 2100 eiro,
atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās **vai** bez tā

KL
218.panta
2.daļa

... **soda**
ar naudas sodu
vai
ar piespiedu darbu
vai
ar īslaicīgu brīvības atņemšanu
vai
ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 4 gadiem
konfiscējot mantu **vai** bez mantas konfiskācijas

un
atņemot tiesības uz noteiktu **vai** visu veidu komercdarbību **vai** uz noteiktu nodarbošanos **vai** tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no 2 līdz 5 gadiem

KL
218.panta
3.daļa

... **soda**
ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 10 gadiem
konfiscējot mantu **vai** bez mantas konfiskācijas

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

❖ **nozieguma objekts**

tautsaimniecības intereses un valsts intereses nodokļu
ieņēmumu jomā

❖ **nozieguma priekšmets**

likumā noteiktie nodokļi, ar tiem apliekamie ienākumi, peļņa
un citi ar nodokli apliekamie objekti, kā arī citi nodokļiem
pielīdzinātie maksājumi (valsts nodevas, pašvaldības
nodevas)

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

❖ objektīvā izpausme

- bezdarbība – apzināta izvairīšanās pildīt likumā noteikto pienākumu aprēķināt maksājamo nodokļu summas un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus
- personas aktīvas darbības – ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšana vai samazināšana (ar nodokli apliekamo objektu noslēpšana vai samazināšana deklarācijās vai nodokļu aprēķinos; aprēķināto nodokļu summu samazināšana)

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

❖ izvairīšanās no nodokļu nomaksas pabeigšanas brīdis

- kaitīgo seku iestāšanās brīdis
- nodokļa nomaksāšanas termiņš
- ja sniegtas nepatiesas ziņas par tiesībām uz priekšnodokļa atskaitīšanu – brīdis, kad pārmaksātais nodoklis reāli izmantots, lai segtu nākamajos taksācijas periodos valsts budžetā maksājamo PVN, citus nodokļus vai segtu nodokļu parādus

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

❖ subjekts

- fiziska persona
- pamatpazīmes – pieskaitāmība (arī ierobežota pieskaitāmība) un kriminālatbildības vecums (14 gadi līdz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas dienai)
- speciālā pazīme – nodokļa maksātājs

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

nodokļu maksātājs

- likuma “Par nodokļiem un nodevām” 1.panta 1.daļas 4.punkts
- PVN maksātājs – Pievienotās vērtības likuma 3.pants

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – KL 218.pants

❖ subjektīvā puse

- tīšs (ar nodomu) izdarīts noziegums
- tīšas, apzināti veiktas darbības / pieļauta bezdarbība
- konkrēts mērķis (nolūks), ko persona vēlas vai arī ir vēlējusies sasniegt – izvairīties no nodokļu nomaksas

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* –
citi KL panti

Kas vēl valstij *krīt uz nerviem*?

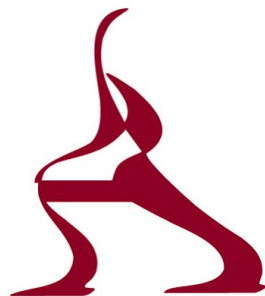
Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – citi KL panti

- ❖ KL 217.pants. Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu pārkāpšana
- ❖ KL 219.pants. Izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas
- ❖ KL 275.pants. Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana

Pret valsts *nervu sistēmas bojāšanu* – citi KL panti

KL 12.pants

Par noziedzīgu nodarījumu, ko privāto tiesību juridiskās personas interesēs, šīs personas labā vai tās nepienācīgas pārraudzības vai kontroles rezultātā izdarījusi fiziskā persona, attiecīgā fiziskā persona saucama pie kriminālatbildības, bet **juridiskajai personai var piemērot KL paredzētos piespiedu ietekmēšanas līdzekļus**

ALLIKS un PARTNERI
Advokāti • Advocates • Адвокаты

Paldies par uzmanību!

28 39 2222

AAA@ALLIKS.LV

www.alliks.lv